

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah podle § 54 odst. 1 věty druhé zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, rozhodl podle § 34e odst. 1 zákona o dráhách v řízení, jehož účastníky podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád jsou společnosti **CityRail, a.s.** IČO 24199010, se sídlem Magistrů 202/16, Michle, 140 00 Praha 4 (**dopravce**), a **Správa železnic, státní organizace**, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 (**provozovatel infrastruktury**), takto:

Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2020 a pro jízdní řád 2020 a Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních, platné pro přípravu jízdního řádu 2021 a pro jízdní řád 2021, v účinném znění, jsou v **rozsahu článků 2.1, 4.1.1, 4.1.2, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2 dokumentu Popis zařízení služeb, č. j. 16396/2019-SŽDC-GŘ-O11**, ve znění změny č. 4 účinné od 1. 4. 2020, v rozporu s § 33 odst. 3 a 6 zákona o dráhách.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) obdržel dne 22. 4. 2020 návrh právnické osoby (dopravce) CityRail, a.s., IČO 24199010, se sídlem Magistrů 202/16, Michle, 140 00 Praha 4 (dále jen „CityRail“) podle § 34e zákona o dráhách na přezkoumání a posouzení souladu Prohlášení o dráze celostátní a regionální platného pro přípravu jízdního řádu 2020 a pro jízdní řád 2020 (dále jen „Prohlášení 2020“) se zákonem o dráhách, konkrétně souladu článků 2.1, 4.1.1, 4.1.2, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2 dokumentu Popisu zařízení služeb, č. j. 16396/2019-SŽDC-GŘ-O11, ve znění změny č. 4 účinné od 1. 4. 2020, který obsahuje podrobné informace nezbytné pro přístup k zařízením služeb a ke službám souvisejícím s železniční dopravou, se zákonem o dráhách (dále jen „Popis zařízení služeb“), a dále žádost o nařízení předběžného opatření v téže věci. Všechny posuzované dokumenty vydala Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 (dále jen „Správa železnic“), která zde plní funkce přidělce, provozovatele dráhy i zařízení služeb.

Úřad vyzval společnost CityRail k zaplacení správního poplatku, a řízení do doby jeho úhrady usnesením přerušil. Poplatek byl uhrazen bezodkladně. Úřad dopisem ze dne 27. 4. 2020, č. j. UPDI-1683/20/ND, oznámil účastníkům řízení zahájení řízení a vyzval dne 29. 4. 2020, č. j. UPDI-1743/20/ND, Správu železnic, aby se k návrhu vyjádřila. Téhož dne dále Úřad vyzval pod č. j. UPDI-1742/20/ND CityRail, aby doložila doklady o žádostech o přidělení kapacity, kterým nebylo vyhověno. Rozhodnutím ze dne 4. 5. 2020, č. j. UPDI-1754/20/ND, Úřad zamítl žádost CityRail o nařízení předběžného opatření.

Správa železnic se vyjádřila dopisem ze dne 7. 5. 2020, č. j. 29242/2020-SŽ-GŘ-O5. Společnost CityRail doplnila požadované doklady. K řízení se též vyjádřila společnost (dopravce) ČD Cargo,

a.s., IČO 28196678, se sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7 (dále jen „ČD Cargo“). Úřad dále dne 5. 6. 2020 pod č. j. UPDI-2259/20/ZA vyzval Správu železnic, aby doplnila informace o rezervované kapacitě a jejím využití v příslušných stanicích a dodala sešitové jízdní řády na souvisejících tratích.

Správa železnic doplnila požadované informace dopisem ze dne 19. 6. 2020, č. j. 39751/2020-SŽ-GŘ-O5. Úřad dále vyzval CityRail dopisem ze dne 24. 6. 2020, č. j. UPDI-2491/20/ZA, aby vysvětlila rozdíl mezi požadovanou a přidělenou kapacitou. Jelikož Správa železnic uvedla, že sešitové jízdní řády se již nevydávají, Úřad ji vyzval dopisem ze dne 26. 6. 2020, č. j. UPDI-2505/20/ZA, k doplnění jízdních řádů ročních tras nákladních a lokomotivních vlaků a ke zdůvodnění, z jakého důvodu Správa železnic zařadila koleje pro nakládku a vykládku mezi zařízení služeb. Správa železnic na výzvu odpověděla a zaslala požadované dopisem ze dne 7. 7. 2020, č. j. 43894/2020-SŽ-GŘ-O5. Společnost CityRail na výzvu odpověděla dopisem ze dne 8. 7. 2020, č. j. 30/2020.

Následně Úřad zahájil řízení z moci úřední ve věci posouzení souladu Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2021 a pro jízdní řád 2021 (dále jen „Prohlášení 2021“) se zákonem o dráhách, v rozsahu dokumentu Popisu zařízení služeb, a dopisem ze dne 10. 6. 2020, č. j. UPDI-2266/20/GP zahájení účastníkům oznámil. Poté obě řízení spojil usnesením ze dne 2. 7. 2020, č. j. UPDI-2573/20/ZA, a vyrozuměl o tom účastníky. Úřad dále dopisem ze dne 19. 8. 2020, č. j. UPDI-3100/20/ZA oznámil ukončení dokazování a vyzval účastníky, aby se k podkladům pro rozhodnutí vyjádřili, přičemž této možnosti nikdo nevyužil.

Dne 14. 7. 2020 vydala Správa železnic změnu č. 5 Popisu zařízení služeb Železniční stanice - provozní součást Místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí č. j. 45885/2020-SŽDC-GŘ-O5, kterou se aktualizuje seznam zařízení služeb a dne 13. 8. 2020 změnu č. 6 pod č. j. 53431/2020-SŽ-GŘ-O5, která se dotýká předmětu řízení okrajově. Žádná z těchto změn nemá vliv na výsledek vedeného řízení.

Dne 23. 9. 2020, pod č. j. UPDI-3430/20/ZA Úřad nařídil rozhodnutím předběžné opatření (dále jen „rozhodnutí o předběžném opatření“) podle § 61 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 34e odst. 1 a 3 zákona o dráhách. Tímto opatřením Správu železnic, jako účastníku řízení a přidělci kapacity, uložil po uplynutí lhůty 90 dnů od oznámení napadeného rozhodnutí zákaz používat Prohlášení 2020 a Prohlášení 2021, v účinném znění, v rozsahu vybraných textů uvedených v člancích 2.1, 6.1.1, 6.2.1 první, druhý, čtvrtý a pátý odstavec a 6.2.2 dokumentu Popis zařízení služeb, č. j. 16396/2019-SŽDC-GŘ-O11, v účinném znění.

Souběžně dne 23. 9. 2020 Úřad vydal pod č. j. UPDI-3512/20-ZA usnesení (dále jen „usnesení o přerušení“), kterým dle § 64 odst. 1 písm. c) bod 1 správního řádu řízení přerušil z důvodů zaslání žádosti Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „SDEU“) k rozhodnutí o předběžných otázkách (pod č. j. UPDI-3466/20/KE z 23. 9. 2020).

Proti rozhodnutí o předběžném opatření podala Správa železnic rozklad datovaný 7. 10. 2020, č. j. 69198/2020-SŽ-GŘ-O25 a k němu se připojila společnost (dopravce) ČD Cargo č. j. 0201/2020/025 ze dne 22. 10. 2020. Tento rozklad byl navíc směřován i proti usnesení o přerušení.

Proti usnesení o přerušení podala Správa železnic rozklad datovaný 7. 10. 2020, č. j. 69163/2020-SŽ-GŘ-O25. Následně Úřad dopisy ze dne 13. 10. 2020, č. j. UPDI-3722/20/ZA, a ze dne 23. 10. 2020, č. j. UPDI-3842/20/DV, vyrozuměl účastníky řízení o podaných rozkladech, ke kterým se nikdo z účastníků nevyjádřil. Úřad pak rozhodnutím č. j. UPDI-4169/20/KP a č. j. UPDI-

4170/20/KP ze dne 27. 11. 2020 rozklady zamítl a rozhodnutí o předběžném opatření i usnesení o přerušení potvrdil.

SDEU posuzoval věc pod číslem C- 453/20 a generální advokát vydal k žádosti dne 16. 12. 2021 své stanovisko. V něm dospěl k názoru, že Úřad není oprávněn podávat žádosti o rozhodnutí o předběžných otázkách. Přesto pro případ, že by se Soudní dvůr s jeho názorem neztotožnil, posoudil otázky Úřadu. SDEU pak vydal 3. 5. 2022 rozsudek, ve kterém stanovisko generálního advokáta potvrdil. Nato Úřad dopisem č. j. UPDI-1437/22/ZA ze dne 4. 5. 2022 oznámil ukončení dokazování a stanovil účastníkům lhůtu k vyjádření. Žádný z účastníků se k řízení nevyjádřil.

II. Účastníci řízení

Úřad určil jako účastníka řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu přidělce - provozovatele dráhy Správu železnic, jemuž byla v řízení založena omisivní povinnost nepoužívat část prohlášení o dráze, a dále žadatele společnost CityRail.

Dalšími účastníky řízení jsou podle § 27 odst. 2 správního řádu všichni dopravci, kteří mají s provozovatelkou dráhy uzavřenou smlouvu o provozování drážní dopravy. Ti jsou uvedeni na internetových stránkách Správy železnic. Při uzavírání smlouvy o provozování drážní dopravy na dráze celostátní, regionální nebo na veřejně přístupné vlečce se podle § 33 odst. 7 zákona o dráhách od obsahu prohlášení o dráze nelze odchýlit. Změna prohlášení o dráze se tak dotýká i všech dopravců, kteří mají s provozovatelem dané dráhy uzavřenou smlouvu o provozování drážní dopravy. Proto jsou tito dopravci účastníky řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu. V případě, kdy Úřad rozhodne, že prohlášení o dráze je v rozporu se zákonem, vzniká na základě § 34e odst. 3 zákona o dráhách přidělci povinnost prohlášení o dráze změnit. Touto změnou dojde i ke změně obsahu smluv o provozování drážní dopravy mezi dopravci a provozovatelem dráhy. Smluvní strany tak jsou dotčenými osobami. Úřad dopravcům doručuje veřejnou vyhláškou, neboť se jedná o řízení s velkým počtem účastníků podle § 144 správního řádu. S ohledem na § 69 odst. 2 správního řádu Úřad uvádí jejich seznam.

Seznam dopravců jako účastníků řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu

- ARRIVA vlaky s.r.o., Křižíkova 148/34, 18600 Praha 8, IČO 28955196
- AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 10600 Praha 10, IČO 48029483
- BF Logistics s.r.o., U Elektry 203/8, Hloubětín, 198 00 Praha 9, IČO 27406911
- BULK TRANSSHIPMENT SLOVAKIA, a.s., Železničná 1, 07643 Čierna nad Tisou, SR, IČO 36774278
- Cargo Motion s.r.o., Sokolská třída 2800/99, 702 00 Ostrava, IČO 28270304
- CER Slovakia a. s., Mýtna 15, 81107 Bratislava, SR, IČO 44616791
- CZ Logistics, s.r.o., Semanínská 580, 56002 Česká Třebová, IČO 62957937
- ČD Cargo a.s., Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7, IČO 28196678
- ČESKÁ ZÁPADNÍ DRÁHA s. r. o., Nezvěstice 175, 332 04 Nezvěstice, IČO 03944948
- České dráhy, a.s., nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 11000 Praha 1, IČO 70994226
- DBV-ITL, s.r.o., Polepská 867, 28002 Kolín IV, IČO 25786768
- Die Länderbahn CZ s.r.o., U Studánky 39/1, Krásné Březno, 400 07 Ústí nad Labem, IČO 08342849
- Die Länderbahn GmbH DLB, org. složka, Oldřichovská 696, 46334 Hrádek nad Nisou, IČO 29018889
- DB Cargo Czechia s.r.o., Hlubinská 1378/36, 70200 Ostrava, IČO 25785419
- DRAKEM, s.r.o., náměstí SNP 1140/32, 61300 Brno, IČO 27678989
- E-Railconstruct s.r.o., Novovysočanská 2746/1, 13000 Praha 3, IČO 08678600
- EDIKT a.s., Rudolfovska tř. 461/95, 37001 České Budějovice, IČO 25172328
- Elektrizace železnic Praha a.s., náměstí Hrdinů 1693/4a, 14000 Praha 4, IČO 47115921
- EP Cargo a.s., náměstí Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4, IČO 24721166
- EUROVIA CS, a.s., U Michelského lesa 1581/2, Michle, 140 00 Praha 4 IČO 45274924

- Express Group, a. s., Plynárenská 7/B, 82109 Bratislava 2, SR, IČO 35795123
- FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., Mlýnská 388/68, 60200 Brno, IČO 25317628
- Gepard Express, SE, Jezuitská 6/1, 60200 Brno, IČO 08071888
- Gerhát Train s.r.o., č.p. 126, 533 41 Černá u Bohdanče, IČO 08617503
- GJW Praha spol. s r.o., Mezitrašová 137/46, 19800 Praha 9, IČO 41192869
- GW Cargo s.r.o., Pekárenská 255/77, 37004 České Budějovice, IČO 08942005
- GW Train Regio a.s., Tovární 975/3, 40001 Ústí nad Labem, IČO 28664116
- Hans Wendel spol. s r.o.& Co., k.s., Sazečská 3270/2a, 10000 Praha 10, IČO 25064461
- HROCHOSTROJ a.s., K Vápence 2677, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice, IČO 03012191
- Hroší stavby Morava a.s., Průmyslová 955/4, 77900 Olomouc, IČO 28597460
- HSL - Logistik, s.r.o., Počernická 272/96, 10800 Praha 10, IČO 24218367
- Chládek & Tintěra, a.s., Nerudova 1022/16, 41201 Litoměřice, IČO 62743881
- Chládek a Tintěra Havlíčkův Brod, a.s., Průmyslová 941, 58001 Havlíčkův Brod, IČO 60932171
- Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., K Vápence 2677, 53002 Pardubice, IČO 25253361
- IDS CARGO a.s., Albertova 229/21, 779 00 Olomouc, IČO 27820017
- I.G. Rail, s.r.o., Mostová 2, 811 02 Bratislava, SR, IČO 43894330
- IDS - Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a.s., Albertova 229/21, 77900 Olomouc, IČO 25869523
- INTER CARGO SPÓLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA, Ul. Ceglana 4, 40-514, Katowice Polsko, IČO 8971772442
- JARO Česká Skalice, s.r.o., Havlíčkova 610, 55203 Česká Skalice, IČO 25934473
- Jindřichohradecké místní dráhy, a.s., Nádražní 203, 37701 Jindřichův Hradec, IČO 62509870
- KDS - Kladenská dopravní a strojní s.r.o., Albertova 229/21, 77900 Olomouc, IČO 08391211
- KK - provoz a opravy lok. s.r.o., 75353 Býškovice 108, IČO 25834282
- Kladenská dopravní a strojní s.r.o., Wolkerova 2766, 27201 Kladno-Kročehlavy, IČO 28170679
- Komplex Rail Kft., Madarász Viktor u. 47-49, 1138, Maďarsko
- KŽC Doprava, s.r.o., Meinlinova 336/1a, 19016 Praha 9, IČO 27423069
- Leo Express s.r.o., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 06661572
- Leo Express Global a.s., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 29016002
- Leo Express Tenders s.r.o., Řehořova 908/4, 13000 Praha 3, IČO 24848131
- Lokálka Group, spolek, Plzeňská 334, 33701 Rokycany, IČO 47695609
- LOKORAIL, a.s., Horárska 12, 821 09 Bratislava, IČO 36564443
- LokoTrain s.r.o., Školní 353, 56002 Česká Třebová, IČO 28903811
- LOKO TRANS s.r.o., Tetčická 887/2a, 664 47 Střelice, IČO 60731796
- LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 1152/11, 62700 Brno, IČO 26931443
- „LOTOS KOLEJ“ SPÓLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA, Ul. Michałki 25, 80-716, Polsko
- LTE Logistik a Transport Czechia s.r.o., Drážďanská 506/8, 400 07 Ústí nad Labem IČO 27208028
- LTE Logistik a Transport Slovakia s.r.o., Kopčianska 1, 85101 Bratislava, SR, IČO 35845961
- MBM rail s.r.o., Žižkova 595, 55101 Jaroměř, IČO 25277171
- METRANS, a.s., Podleská 926/5, 10400 Praha 10, IČO 40763811
- METRANS Rail s.r.o., Podleská 926, 104 00 Praha 10, IČO 26361485
- MS – Railway s.r.o., Jilemnického 5/51, Nedvězí, 779 00 Olomouc, IČO 07097611
- N+N - Konstrukce a dopravní stavby Litoměřice, s.r.o., Nerudova 2215, 41201 Litoměřice, IČO 44564287
- NOR a.s., Lípová 509, 54101 Trutnov, IČO 13585312
- OHLA ŽS, a.s., Tuřanka 1554/115b, 62700 Brno-Slatina, IČO 46342796
- OLOMOUCKÁ DOPRAVNÍ s.r.o., U panelárny 538/1, 77900 Olomouc, IČO 27778479
- ORLEN Unipetrol Doprava, s.r.o., Litvínov - Růžodol č.p. 4, 436 70 Litvínov, IČO 64049701
- Ostravská dopravní společnost – Cargo, a.s., U Tiskárny 616/9, 702 00 Ostrava, IČO 05663041
- PESTA dopravní stavby, s.r.o., 8. května 19/5, 41002 Lovosice, IČO 01717243
- Petrolsped Slovakia s.r.o., Mlynská ulica 6/B, 934 01 Levice, SR, IČO 46247211
- Pirell s.r.o., Husova 690, 56002 Česká Třebová, IČO 05938406

- PKP CARGO INTERNATIONAL a.s., Betonářská 580/14, 712 00 Ostrava, IČO 47675977
- PKP CARGO S. A., ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, Polsko, IČO 0000027702
- Prvá Slovenská železničná, akciová spoločnosť, Pri Habánskom mlyne 30, 81104 Bratislava, SR, IČO 35858664
- PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOLEJOWYCH KOLPREM SPÓŁKA Z OGRANICZONA 41-308 Dąbrowa Górnicza, Al. J. Piłsudskiego 92, Polsko
- Puš s.r.o., Bezručova 1665, 54401 Dvůr Králové nad Labem, IČO 48154547
- Rabbit Rail s.r.o., Za dráhou 824, 28151 Velký Osek, IČO 08784493
- Rail Cargo Carrier - Czech Republic s.r.o., Žerotínova 1132/34, 130 00 Praha 3, IČO 01569236
- Rail system s.r.o., 78901 Lukavice 21, IČO 29381614
- Railtrans International a.s., Kukučínova 989/22, 83103 Bratislava, SR, IČO 46384740
- Railway Capital a.s., Plzeňská 157/98, 15000 Praha 5, IČO 24158071
- RegioJet a.s., náměstí Svobody 86/17, 60200 Brno, IČO 28333187
- RegioJet ÚK a.s., náměstí Svobody 86/17, 60200 Brno, IČO 07544014
- REKOP s.r.o., Průmyslová 1895/1, 56802 Svitavy, IČO 27499499
- Retrack Czech s.r.o., Matyášová 2215, 560 02, Česká Třebová, IČO 06229026
- Retrack Slovakia s. r. o., Seberíniho 1, 82103 Bratislava, SR, IČO 45866040
- RENDEZ Rail CZ s.r.o., Nová Ves 1341/1, Střekov, 400 03 Ústí nad Labem, IČO 04563433
- RETROLOK s.r.o., Nádražní 279/1, 15000 Praha 5, IČO 24830275
- ReViRail CZ s.r.o., Sokolovská 87/95, 186 00 Praha 8, IČO 08979847
- RM LINES, a.s., Jednoty 1931/, 35601 Sokolov, IČO 27274489
- RTS Rail Transport Service GmbH, Puchstraße 184/b, 8055 Graz, Rakousko, IČO 252571D
- RUTR, spol. s r.o., Chodovská 1106/7, 14100 Praha 4, IČO 49244515
- SART-stavby a rekonstrukce a.s., Uničovská 2944/1b, 78701 Šumperk, IČO 25898671
- SD - Kolejová doprava, a.s., Tušimice 7, 43201 Kadaň, IČO 25438107
- SEŽEV-REKO, a.s., Jarní 1116/50, 61400 Brno, IČO 46904859
- Skanska a.s., Křižíkova 682/34a, 18600 Praha 8, IČO 26271303
- Slezské zemské dráhy, o.p.s., č.p. 298, 793 82 Třemešná IČO 26819856
- SLEZSKOMORAVSKÁ DRÁHA a.s., Poděbradova 3360/113, 70200 Ostrava, IČO 47676965
- SOFISTIK SERVIS s.r.o., Bratří Sedláčků 238/35, 72100 Ostrava, IČO 28598466
- Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Staré náměstí 69, 35601 Sokolov, IČO 26348349
- STRABAG Rail a.s., Železničářská 1385/29, 40003 Ústí nad Labem, IČO 25429949
- SUAZ Transportation s.r.o., Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov, IČO 09783041
- SUAZ Transportation Service s.r.o., Staré náměstí 69, 356 01 Sokolov, IČO 09782737
- S u b t e r r a a.s., Koželužská 2246/5, 18000 Praha 8, IČO 45309612
- Swietelsky Rail CZ s.r.o., Pražská tř. 495/58, 37004 České Budějovice, IČO 28332202
- Tessta s.r.o., Lišovská 86, 37372 Zvíkov, IČO 28293886
- TOMI - REMONT a.s., Přemyslovka 2514/4, 79601 Prostějov, IČO 25508571
- TORAMOS, s.r.o., Tovární 1001/129, 73701 Český Těšín, IČO 61944327
- TRAMO RAIL, a.s., Železniční 547/4a, 77900 Olomouc, IČO 25369610
- Trans Rapid s.r.o., Počernická 272/96, 10800 Praha 10, IČO 03904547
- Traťová strojní společnost, a.s., Musílkova 257/48, Košíře, 150 00 Praha 5 IČO 04946685
- TSS Cargo a.s., Musílkova 257/48, Košíře, 150 00 Praha 5 IČO 29393736
- TSS GRADE, a.s. pobočka Česká republika, Pražákova 1008/69, 63900 Brno, IČO 02765055
- Valenta Rail s.r.o., Radlická 2343/48, 15000 Praha 5, IČO 08072795
- VIAMONT Servis a. s., Mařákova 3079/2, 40001 Ústí nad Labem, IČO 25021851
- VÍTKOVICKÁ DOPRAVA a.s., 1. máje 3302/102a, 70300 Ostrava, IČO 25909339
- Východočeská dráha s.r.o., Hýblova 546, 56002 Česká Třebová, IČO 07342136
- Výzkumný Ústav Železniční, a.s., Novodvorská 1698/138b, 14200 Praha 4, IČO 27257258
- Wiener Lokalbahnen Cargo GmbH, Purkytgasse 1B, 1230 Wien, Rakousko
- WTT s.r.o., Brloh 56, 39701 Drhově, IČO 02732858

- WYNX Pool s.r.o., Olivova 2096/4, 110 00 Praha 1, IČO 07995911
- ZABABA, s.r.o., Noutonická 512/39, 15200 Praha 5, IČO 27148548
- Železnice Peštál s.r.o., Družstevní 1229/51, 67401 Třebíč, IČO 07711115
- Železničné stavby, a.s. Košice, Južná trieda 66, 04001 Košice, SR, IČO 31714421

Ostatní účastníci řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu

Dalšími účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu jsou i žadatelé o přidělení kapacity dráhy, kteří jsou oprávněni podat návrh na zahájení řízení podle § 34e odst. 1 zákona o dráhách. Žadatelé jsou podle čl. 3 odst. 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen „směrnice 2012/34“) definováni jako „*železniční podnik nebo mezinárodní seskupení železničních podniků nebo jiné osoby nebo právní subjekty, jako například příslušné orgány ve smyslu nařízení (ES) č. 1370/2007 a zasilatelé, dopravci a provozovatelé kombinované dopravy se zájmem v oblasti veřejné služby nebo obchodním zájmem na získání kapacity infrastruktury*“. Ti nejsou Úřadu známi. Úřad účastníkům řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu a osobám, které nejsou známy, doručuje veřejnou vyhláškou v souladu s § 25 odst. 1 správního řádu. V souladu s § 32 odst. 3 správního řádu těmto účastníkům Úřad neustanovuje opatrovníka.

III. Řízení u SDEU

Úřad položil SDEU tyto předběžné otázky:

- 1) Je místo *nakládky a vykládky pro přepravu věcí*, včetně související koleje, součástí železniční infrastruktury ve smyslu čl. 3 odst. 3 směrnice 2012/34 ?
- 2) Je v souladu se směrnicí 2012/34, že provozovatel infrastruktury může kdykoliv změnit v neprospěch dopravců výši cen za použití železniční infrastruktury nebo zařízení služeb?
- 3) Je směrnice 2012/34 dle čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie závazná pro státní organizaci Správu železnic?
- 4) Lze považovat za diskriminační pravidla obsažená ve zprávě o síti, pokud jsou v rozporu s takovými předpisy EU, které je Správa železnic povinna dodržovat?

K nim generální advokát Manuel Campos Sánchez-Bordona zaujal následující stanovisko (dále jen „stanovisko generálního advokáta“):

70. „**Rampy pro nakládku zboží**“ uvedené v příloze I směrnice 2012/34 (ve smyslu prostoru podél vlaku používaného výlučně k nakládce nebo vykládce vlaku na stálé železniční cestě nebo pomocných kolejích) **jsou tedy v zásadě složkou železniční infrastruktury**, jejíž použití spadá pod minimální přístupový balík v souladu s bodem 1 písm. c) přílohy II této směrnice.

81. Změna poplatků je tedy závislá na tom, co je s předstihem uvedeno ve zprávě o síti. Tím je zajištěno, že železniční podniky budou mít k dispozici „předvídatelné systémy zpoplatňování a m[ít] přiměřená očekávání ohledně vývoje poplatků za infrastrukturu“.

82. Nelze ovšem vyloučit, že v důsledku nepředvídatelných okolností bude nutné změnit poplatky dříve a aktualizovat jejich hodnoty tak, aby odpovídaly těmto okolnostem nebo změnám přímo vynaložených nákladů.

84. Aktualizace nebo přezkoumání těchto poplatků jsou tedy přípustné, jsou-li dodržena omezení vyplývající z unijní právní úpravy, což znamená dodržet limity nákladů na poskytnutí služby a přiměřenosti zisku, respektovat zásady transparentnosti a nediskriminace a k odůvodnění jejich zvýšení zohlednit kritérium „nezbytnosti“.

Z výše uvedeného vyplývá, že **provozovatel infrastruktury může, splní-li určité věcné, procesní a časové požadavky, změnit výši poplatků za použití železniční infrastruktury nebo zařízení služeb** (plní-li zároveň funkce provozovatele těchto zařízení).

92. Provozovatel infrastruktury se tedy nemůže vyhnout povinnostem vyplývajícím ze směrnice 2012/34, které mají přímý účinek.

94. Odpověď na tuto otázku musí vycházet z odpovědi na třetí otázku. Pro provozovatele infrastruktury je směrnice 2012/34 závazná, takže jeho akty (včetně zprávy o síti) musí s ní být v souladu.

95. Není-li ovšem část zprávy o síti v souladu se směrnicí 2012/34, neznamená to ještě, že je z tohoto pouhého důvodu diskriminační. Tak tomu bude v případě, kdy zavádí opatření, podle nichž je s určitými podniky zacházeno ve srovnání s jinými bezdůvodně jinak.

IV. Posouzení popisu zařízení služeb Úřadem

Podle článku 2.2 Popisu zařízení služeb Správa železnic provozuje místa nakládky a vykládky a umožňuje jejich využití pro nakládku a/nebo vykládku drážních vozidel včetně jejich odstavení (dále jen „nakládkové místo“). Nakládkovým místem je tedy plocha určená pro nakládku a vykládku včetně sousední koleje.

Pojmy použité v národních a evropských předpisech

Úřad upozorňuje na použitou terminologii. Pojmem zařízení služeb se rozumí zařízení služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy ve smyslu § 2 odst. 9 a § 23d zákona o dráhách a § 3 vyhlášky č. 76/2017 Sb., o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb (dále jen „vyhláška č. 76/2017 Sb.“). Ve směrnici 2012/34 jde o služby dle článku 13 a dle přílohy II bodů 2 – 4.

Pojem železniční infrastruktura je definován ve „směrnici 2012/34 v článku 3 bodu 3 a příloze I. V zákoně o dráhách pojem železniční infrastruktura zaveden není a pojem dráha uvedený v § 2 odst. 1 zákona o dráhách pojmu železniční infrastruktura neodpovídá. Do zákona o dráhách byl pojem infrastruktura transponován tak, že tento zákon řeší v § 23 odst. 1 poskytnutí služeb souvisejících s užitím dráhy provozem drážního vozidla a odkazuje zde na prováděcí předpis, kterým je vyhláška č. 76/2017 Sb. Ta pak ve svém § 2 písm. a) odkazuje na přílohu, která je faktickým popisem infrastruktury a transpozicí přílohy I směrnice 2012/34.

Zařazením nakládkových míst do kategorie infrastruktura se tedy rozumí zařazením do infrastruktury podle přílohy I směrnice 2012/34, resp. zařazením do služeb souvisejících s užitím dráhy provozem drážního vozidla ve smyslu § 2 a přílohy vyhlášky č. 76/2017 Sb. Pojem infrastruktura je užíván pro dráhu v rozsahu přílohy vyhlášky č. 76/2017 Sb.

Ve směrnici 2012/34 se používá v článku 27 pojem zpráva o síti a provozovatel infrastruktury, které jsou transponovány do § 32 a v § 33 zákona o dráhách jako prohlášení o dráze a provozovatel dráhy resp. přidělec (Správa železnic plní pro tento případ obě dvě funkce takže není třeba je zde rozlišovat).

Účinnost Popisu zařízení služeb

Správa železnic zveřejňuje na svých internetových stránkách

<https://provoz.spravazeleznic.cz/Portal/ViewArticle.aspx?oid=1700867>

dokument Popis zařízení služeb Železniční stanice – provozní součást Místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí č. j. 71357/2020-SŽ-GR-O5, v době vydání tohoto rozhodnutí je účinná jeho verze ve znění změny 1-5 a 7. Podle jeho bodu 1.3 Platnost a změny tento dokument platí ode dne zveřejnění a byl účinný (ve znění před vydáním změn) od 13. 12. 2020. Informace o nahrazení (zrušení) původního Popisu zařízení služeb v něm uvedena není.

Původní dokument Popis zařízení služeb Železniční stanice – provozní součást Místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí ve znění změny č. 1 účinné od 1. 11. 2019, změny č. 2 účinné od 1. 1. 2020, změny č. 3 účinné od 15.1.2020 a změny č. 4 účinné od 1. 4. 2020, č.j. 16396/2019-SŽDC-GR-O11, jehož posouzení je předmětem tohoto řízení, včetně změn 5 – 7 (které s předmětem tohoto řízení nesouvisí), je zveřejněn na témže portále v záložce archiv. Pod jeho bodem 1.3 je uveden počátek jeho platnosti, její omezení v dokumentu uvedeno není. Z vydání nového Popisu zařízení služeb a z jeho zařazení do záložky archiv Úřad dovodil, že jeho účinnost byla ukončena nabytím účinností nového Popisu zařízení služeb 13. 12. 2020.

Podle článku 56 odst. 1 směrnice 2012/34 má žadatel právo podat stížnost regulačnímu subjektu a žádost o přezkum rozhodnutí přijatých provozovatelem infrastruktury, týkajících se zprávy o síti. Podle názoru Úřadu, pokud takováto rozhodnutí provozovatele infrastruktury a zpráva o síti během jejich posuzování regulačním subjektem pozbydou účinnosti, neznamená to, že by toto právo žadatele zaniklo. Proto Úřad o merituu věci rozhoduje i přesto, že předmět řízení již pozbyl účinnosti.

Úřad pro informaci uvádí, že nedostatečné vyznačení účinnosti těchto dokumentů dává v rozporu s článkem 56 odst. 2 směrnice 2012/34 prostor pro volné uvážení.

Zařazení nakládkových míst do infrastruktury na základě národních předpisů

Podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona o dráhách je provozovatel dráhy celostátní nebo regionální povinen umožnit dopravcům využití přidělené kapacity dráhy, a to alespoň poskytnutím služeb souvisejících s užitím dráhy a služeb souvisejících s provozem drážních vozidel na dráze. Minimální rozsah a obsah těchto služeb stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 76/2017 Sb. Ta ve svém § 2 odst. 2 písm. a) uvádí, že provozovatel dráhy na dráze celostátní, regionální dále zajistí dopravci na základě smlouvy o provozování drážní dopravy přístup ke službám souvisejícím s použitím dráhy a provozem drážního vozidla v rozsahu použití dráhy podle přílohy této vyhlášky. Podle této přílohy pak provozovatel dráhy na dráze celostátní, regionální nebo veřejně přístupné vlečce zajistí, aby dopravce mohl použít dráhu v mimo jiné rozsahu:

1. pozemků v obvodu dráhy,

6. přístupových komunikací pro cestující a pro přepravu věcí včetně dopravních ploch

Z uvedeného vyplývá, že podle zákona o dráhách a jeho prováděcích předpisů vzniká provozovateli dráhy povinnost zajistit stejný přístup k nakládkovým místům jako ke dráze. Toto se týká ale pouze těch míst, která jsou vyloženě určena pro přístup a pro samotnou nakládku a vykládku. Pokud jsou některé plochy určeny k jiným účelům, např. skladování, povinnost zajistit zde přístup ke dráze nevzniká.

V článku 1.1 Úvod popisu zařízení služeb se přímo uvádí: *Správa železnic vydává tento popis zařízení služeb v souladu s ustanovením Prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/2177. Provozní součást železniční stanice místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí (dále jen „místa nakládky a vykládky“) je v souladu s ustanovením vyhlášky č. 76/2017 Sb., o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb (dále jen „vyhláška č. 76/2017“), součástí zařízení služeb železniční stanice. Zařazení nakládkových míst do kategorie služeb nebylo tedy ze strany Správy železnic provedeno správně.*

Popis podmínek přístupu, přidělu kapacity a zpoplatnění dráhy totiž upravuje zejména § 33 odst. 3 písm. b) – f) zákona o dráhách. Popis přístupu k nakládkovým místům musí být uveden přímo v prohlášení o dráze a nelze jej nahradit odkazem na místo, kde se s nimi lze seznámit způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 33 odst. 6 zákona o dráhách. Z tohoto důvodu dospěl Úřad k závěru, že celý dokument Popis zařízení služeb je v rozporu s § 33 odst. 3 a 6 zákona o dráhách. Předmětem tohoto řízení však bylo pouze přezkoumání napadených článků, takže o celém dokumentu Popis zařízení služeb Úřad nerozhodoval. Tomu odpovídá i výrok tohoto rozhodnutí.

Zařazení nakládkových míst do infrastruktury na základě směrnice 2012/34

Správa železnic s ohledem na národní právní úpravu považuje nakládková místa za zařízení služeb. Podle článku 3 odst. 3 směrnice 2012/34 železniční infrastruktura obsahuje položky uvedené v příloze I. Podle této přílohy železniční infrastruktura zahrnuje „rampy pro nakládku zboží (též na osobních nádražích a nákladních terminálech)“. Výklad pojmu rampy pro nakládku zboží směrnice neuvádí. Úřad se na základě teleologického výkladu přiklonil k názoru, že účelem ustanovení směrnice je, že součástí železniční infrastruktury má být jakékoliv místo určené pro nakládku a vykládku zboží, nikoliv jen rampa, vymezená restriktivně jako vyvýšená plošina. Neexistuje důvod, proč by se s místy pro nakládku zboží mělo zacházet odlišně jen podle toho, zda jsou, či nejsou, vyvýšená. Nakládková místa jsou součástí nádraží sloužících jak pro osobní, tak pro nákladní dopravu.

Jak vyplývá z bodu 70 stanoviska generálního advokáta, rampy pro nakládku zboží uvedené v příloze I směrnice 2012/34 (ve smyslu prostoru podél vlaku používaného výlučně k nakládce nebo vykládce vlaku na stálé železniční cestě nebo pomocných kolejích) jsou tedy v zásadě složkou železniční infrastruktury, jejíž použití spadá pod minimální přístupový balík v souladu s bodem 1 písm. c) přílohy II této směrnice. Nakládková místa se tedy zařazují do kategorie infrastruktura podle přílohy I směrnice 2012/34, respektive do služeb souvisejících s užitím dráhy provozem drážního vozidla ve smyslu § 2 a přílohy vyhlášky č. 76/2017 Sb.

Jak uvedl generální advokát pod bodem 65 svého stanoviska, *základním, fyzickým důvodem existence nástupiště pro cestující je usnadnit jim nastupování do vlaku a vystupování z něj, k čemuž potřebují překonat převýšení mezi zemským povrchem a vstupními dveřmi vlaku. Vzhledem k tomu, že zboží takto samostatně samozřejmě není a někdo jej musí naložit (do vlaku) nebo vyložit (z vlaku), je irrelevantní, zda tyto operace probíhají z povrchu země na úrovni kolejí, z rampy, z nákladního vozidla nebo z jakéhokoli jiného dopravního prostředku. Z toho vyplývá, že nakládková místa jsou rampami pro nakládku zboží bez ohledu na to, zda jsou vyvýšena či nikoliv.*

Eurokonformní výklad národních předpisů

Správa železnic uvedla že, zařadila jak koleje pro nakládku a vykládku, tak manipulační plochu, do kategorie služeb s ohledem na § 3 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 76/2017 Sb. Podle § 2 odst. 9 zákona o dráhách jsou zařízením služeb železniční stanice, zastávka, odstavné koleje, čerpací stanice a jiná technická zařízení, která jsou jejich provozovatelem zvláště určena k poskytování služeb. Podle § 3 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 76/2017 Sb. jsou provozní součástí železniční stanice místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí. Z uvedeného by vyplývalo, že samotná místa nakládky a vykládky mohou být podle národních předpisů i zařízeními služeb. Vzhledem k tomu, že národní legislativa není jednoznačná, umožňuje dvojznačný výklad, vzniká zde povinnost eurokonformního výkladu. Podle takového výkladu jsou i samotná místa nakládky a vykládky součástí dráhy.

Podle přílohy II směrnice 2012/34 by mohla být nakládková místa pokryta odst. 2 písm. a) příp. b). Písmeno a) se týká čistě osobních nádraží. Pojem nákladní terminál dle písm. b) je definován v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě a o zrušení rozhodnutí č. 661/2010/EU, kde se v článku 3 pod písm. s)

uvádí „nákladním terminálem“ struktura vybavená pro překládku mezi nejméně dvěma druhy dopravy nebo mezi dvěma různými železničními systémy a pro dočasné uskladnění zboží, jako jsou přístavy, vnitrozemské přístavy, letiště a kombinované terminály železniční a silniční dopravy. Přístup k těmto terminálům se vyžaduje podle článku 12 odst. 2 písm. e) tohoto nařízení. Dle názoru Úřadu železniční stanice, jejichž součástí jsou nakládková místa, tuto definici nesplňují. Pod jiná zařízení, uvedená v příloze II v odst. 2, 3 a 4, místa nakládky zařadit nelze. Z těchto důvodů nelze použít výklad, že nakládková místa jsou součástí zařízení služeb. Navíc generální advokát pod bodem 92. svého stanoviska potvrdil, že Správa železnic se nemůže vyhnout povinností vyplývajícím ze směrnice 2012/34, resp. jejími ustanoveními která mají přímý účinek.

Zařazení přílehlých kolejí

Správa železnic navíc vyložila § 3 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 76/2017 Sb. tak, že místa nakládky a vykládky pro přepravu věcí v sobě zahrnují kromě manipulační plochy i související koleje pro nakládku a vykládku. S takovýmto výkladem Úřad nesouhlasí. Dle jeho názoru jsou všechny koleje železniční stanice součástí dráhy, pokud nejsou explicitně zařazeny do směrnicí definovaných zařízení služeb (např. kolejiště pro sestavování vlaků a posun drážních vozidel, odstavné koleje). Tomuto výkladu pak nasvědčuje i bod 5 přílohy vyhlášky č. 76/2017 Sb. I z hlediska směrnice 2012/34 jsou koleje pro nakládku a vykládku stále součástí železničního svršku, a to přesto, že jsou součástí železničních stanic. Na základě výše uvedeného dospěl Úřad k závěru, že související koleje pro nakládku a vykládku jsou součástí dráhy.

Účinek rozhodnutí o předběžném opatření

Rozhodnutím o předběžném opatření, které bylo potvrzeno rozhodnutím č. j. UPDI-4169/20/KP ze dne 27. 11. 2020 Úřad podle § 61 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 34e odst. 1 a 3 zákona o dráhách nařídil předběžné opatření, kterým uložil po uplynutí lhůty 90 dnů zákaz používat sporné texty článků 2.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2 Popisu zařízení služeb. U sporných textů měl Úřad vážné pochybnosti o jejich souladu s § 23d odst. 1 zákona o dráhách a nařízením (EU) 2017/2177, jelikož tato ustanovení rezervaci kapacity nedovolují. Po posouzení, že nakládková místa jsou součástí dráhy, však již nebylo možné posuzovat soulad sporných textů z výše uvedenými ustanoveními, ale s příslušnými ustanoveními týkajícími se přístupu ke dráze (které podmínky přístupu ke dráze upravují daleko precizněji). Důvod pro zákaz použití sporných textů existoval do skončení účinnosti Popisu zařízení služeb, tj. do 12. 12. 2020. Proto Úřad již nestanovil lhůtu podle § 34e odst. 3 zákona o dráhách, po jejímž uplynutí nelze část prohlášení o dráze použít.

V. Námitky a jejich vypořádání

Rezervace a přiděl kapacity

Námitky CityRail

CityRail namítá, že podle článku 2.1 Popisu zařízení služeb dochází k rezervaci kapacity a k jejímu přidělení dojde až na základě týdenního upřesnění. Správa železnic pak podmiňuje rezervaci kapacity pro dlouhodobé použití nakládkového místa žádostí o přidělení kapacity dráhy do ročního jízdního řádu nebo dlouhodobou ad hoc žádostí. V takovém jednání CityRail shledává rozpor se zákonem o dráhách v souvislosti podmínkami přístupu k zařízení služeb a s nařízením (EU) 2017/2177 zejména tím, že institut rezervace je nezákonný, a znemožňuje užití zařízení služeb ostatním žadatelům. Bezúplatnou povahou rezervace, resp. absencí sankce za nevyužití rezervované kapacity, Správa železnic fakticky umožnila vyloučit z procesu využití zařízení služeb ostatní soutěžitele.

Vyjádření Správy železnic

Správa železnic zdůvodňuje rezervaci kapacity, jako speciální případ udělení práv přístupu k zařízení služeb byla zavedena za účelem koordinace dlouhodobých a ad hoc žádostí a zajištění záruk použití zařízení služeb míst nakládky a vykládky pro přepravu věcí. Podle ní je pojem „rezervace kapacity“ uvedený v Popisu zařízení služeb třeba chápat jako speciální případ udělení práva přístupu ve smyslu nařízení (EU) 2017/2177. Případné zavedení sankce za nevyužití rezervace je v neprospěch žadatelů a není právně podloženo.

Vyjádření ČD Cargo

Podle ČD Cargo je rezervační systém pro poskytnutí služby dlouhodobého použití zařízení služeb, tedy nakládkového místa, ze strany Správy železnic nastaven transparentně a nediskriminačně.

Stanovisko Úřadu

Úřad namítá, že vzhledem k zařazení nakládkových míst do kategorie dráha, se na ně § 23d zákona o dráhách ani nařízení (EU) 2017/2177 nevztahuje. Samotná skutečnost, že napadené články hovoří o nakládkových místech jako o zařízení služeb, je důvodem pro rozpor se zákonem o dráhách. Pravidla pro přidělování kapacity je nutno stanovit v souladu s § 34 až 34b zákona o dráhách, včetně sankčních plateb za nevyužití přidělené kapacity dráhy. V případě přetížení dráhy pak je provozovatel povinen postupovat podle § 23 odst. 5 až 7 zákona o dráhách. Napadené články z takovýchto ustanovení nevycházejí. Podle těchto ustanovení je možné předejít vyloučení soutěžitelů na trhu, které namítala CityRail. Ostatní námitky účastníků řízení byly vzneseny s ohledem na § 23d zákona o dráhách a nařízení (EU) 2017/2177 a nyní jsou vzhledem ke změně zařazení nakládkových míst jako součást dráhy bezpředmětné.

Články 2.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2 navíc řeší rezervaci kapacity nakládkových míst. Zákon o dráhách, však pojem rezervace kapacity ani u dráhy, ani u zařízení služeb nezná, zná pouze přidělení kapacity dráhy. I z těchto důvodů shledal Úřad rozpor článků 2.1, 6.1.1, 6.2.1, 6.2.2 Popisu zařízení služeb se zákonem o dráhách.

Změny cen

Námitky CityRail

Zakotvením pravidla změny ceny dle čl. 4.1.1 a 4.1.2 je v rozporu s § 33 odst. 1 a 5 zákona o dráhách a čl. 5 odst. 3 nařízení (EU) 2017/2177. To nepředpokládá, že by ke změně ceny po dobu platnosti zprávy o síti (prohlášení o dráze) mohlo dojít. Změna ceny je co do své povahy podstatná nejméně stejně jako změna technických vlastností zařízení služeb a dočasná omezení kapacity zařízení služeb, jež by mohly mít zásadní dopad na provoz zařízení služeb včetně naplánovaných prací. U těchto vlastností však, na rozdíl od změn ceny, prováděcí nařízení připouští provádět po dobu zveřejnění popisu zařízení služeb ve zprávě o síti změny, kdy současně ukládá provozovateli zařízení služeb o těchto předvídaných změnách informovat uživatele předem v popisu zařízení služeb.

Nelze připustit rozšiřující výklad čl. 5 odst. 3 nařízení (EU) 2017/2177 (resp. § 33 odst. 5 zákona o dráhách), jímž by bylo možné nastolit stav jednostranné změny ceny v případě již přidělené kapacity zařízení služeb. Žadatel možnosti změny popisu přirovnává k možnostem změn pravidel přístupu v prohlášení o dráze po přidělení kapacity zařízení služeb popř. dráhy, kde by povýšením práva přidělce dle § 33 odst. 5 zákona o dráhách nad nabytá práva žadatelů při přidělení této kapacity došlo k oslabení již tak slabé pozice žadatelů. Podnikatelské riziko, potenciálně namítané SŽ, není libovolné a s poukazem na něj nelze rezignovat na požadavek právní jistoty uživatele zařízení služeb.

Změna ceny za užití zařízení služeb nebude ve smyslu právních předpisů považována za (tak) podstatnou změnu okolností, jež by umožnila Správě železnic promítnout jí do obchodních vztahů. Dle názoru CityRail § 33 odst. 5 zákona o dráhách, popř. čl. 5 odst. 3 prováděcího nařízení, dovolují Správě železnic provádět pouze takové změny Prohlášení 2020 (popisu zařízení služeb), jimiž nedojde k excesivnímu zásahu do již nabytých práv uživatelů zařízení služeb.

Vyjádření Správy železnic

Provozovatel má právo provést změny podle § 33 odst. 5 zákona o dráhách, i čl. 27 odst. 3 směrnice 2012/34. Aplikující orgán má povinnost používat podle v čl. 288 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie národního práva, resp. zákona vydaného k provedení směrnice ve světle znění a účelu směrnice tak, aby mohlo být dosaženo jejího cíle. Tím je umožnění změny prohlášení o dráze kdykoli a bez dalších omezení. Argumentace CityRail přehlíží § 23d odstavce 1 zákona o dráhách, dle kterého je cena za užití služeb striktně regulována a reálně tak ani v důsledku cenové regulace nemůže dojít k značnému nárůstu ceny. Požadavek CityRail zdvojuje cenovou regulaci požadavkem na možnost její změny jednou ročně.

Stanovisko Úřadu

Ve věci cen Úřad uvádí, že ceny jsou v člancích 4.1.1 i 4.1.2 stanoveny v nulové výši, a je zde uvedena poznámka *Změny ceny budou oznámeny formou změny tohoto popisu minimálně jeden kalendářní měsíc předem*. Zařazením nakládkových míst do kategorie dráhy je nutno dodržet § 33 odst. 3 písm. n) zákona o dráhách a uvést do prohlášení o dráze údaje o plánovaných změnách ceny za užití dráhy a ceny za přidělení kapacity dráhy v následujících 5 letech, jsou-li takové údaje k dispozici. Současně Úřad konstatuje, že cena podléhá stanovení přímých nákladů podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/909, o způsobech výpočtu nákladů přímo vynaložených na provoz železniční dopravy.

Součástí prohlášení o dráze musí být s ohledem na § 33 odst. 3 písm. c) zákona o dráhách a přílohu IV oddíl 2 směrnice 2012/34 odpovídající údaje o systému zpoplatnění. Součástí prohlášení musí být metodika výpočtu cen, pravidla a případně tabulky k provedení článků 31 až 36, pokud jde o náklady i poplatky. Dále má prohlášení o dráze obsahovat informace o změnách poplatků, o kterých již bylo rozhodnuto, nebo které se předpokládají v příštích pěti letech, jsou-li takové informace k dispozici. Jak vyplývá ze stanoviska generálního advokáta 81 – 84 aktualizace nebo přezkoumání těchto poplatků jsou tedy přípustné, jsou-li dodržena omezení vyplývající z unijní právní úpravy. Z výše uvedeného vyplývá, že provozovatel infrastruktury může, splní-li určité věcné, procesní a časové požadavky, změnit výši poplatků za použití železniční infrastruktury. Pokud se Správa železnic rozhodne přestat dotovat veškeré náklady, které na nakládková místa vznikají, musí být takovéto rozhodnutí dopředu řádně oznámeno a zdůvodněno. Nelze tedy splnit požadavek § 33 odst. 3 písm. n) zákona o dráhách tak, že se garantuje zveřejněná cena pouze na dobu jednoho měsíce. Přestože obecně ke změnám cen za užití dráhy dojít může, výše zmíněná pravidla v tomto případě splněna nebyla, takže nelze ceny bez jakéhokoli omezení měnit. I z těchto důvodů shledal Úřad rozpor článků 4.1.1 i 4.1.2 Popisu zařízení služeb se zákonem o dráhách.

VI. Závěr

Návrhy

CityRail navrhuje, aby Úřad shledal rozpor napadených článků se zákonem o dráhách. ČD Cargo v závěru navrhuje zastavení řízení.

Podle Správy železnic je argumentace CityRail je nepodložená a systém ve větší míře chrání právě žadatele o kapacitu míst nakládky, jako je CityRail. Aplikovaný systém nediskriminační, otevřený a zákonný.

Vzhledem k tomu, že nakládková místa jsou součástí dráhy, je celý Popis zařízení služeb zpracovaný s ohledem na § 23d zákona o dráhách a zveřejněný podle § 33 odst. 6 zákona o dráhách v rozporu se zákonem o dráhách.

Stanovení lhůty

Vzhledem k tomu, že platnost Prohlášení 2020 skončila 12. 12. 2020, Prohlášení 2021 skončila 11. 12. 2021 a Popisu zařízení služeb 12. 12. 2020, je doba stanovení lhůt, po jejímž uplynutí nelze příslušné části prohlášení o dráze použít, bezpředmětná. Proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení

Proti rozhodnutí lze podat rozklad ve lhůtě 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. Rozklad se podává u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1 a rozhoduje o něm jeho předseda.

Mgr. Andrea Zemanská
vedoucí oddělení přístupu ke dráze
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedeným v § 27 odst. 2 správního řádu.

Vyvěšeno dne: 2. 6. 2022

Sejmuto dne:

Na úřední desce Úřadu vyvěšeno od 2. 6. 2022 do 17. 6. 2022

Rozdělovník

- Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1
- CityRail, a.s., IČO 24199010, Magistrů 202/16, 14000 Praha 4

Ostatním účastníkům řízení je doručováno veřejnou vyhláškou.

Dotčený orgán: Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2